Souria
Quotidien Arménien
B.P. 814 TÉL. 13990
ALEP_SYRIE_
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՏՆՕՐԷՆ
Յ. ԵԱԶՃԵԱՆ

ՍՈՒՐԻԱ
ՕՐԱԹԵՐԹ

سورية
جريدة يومية سياسية حرة
صاحب الامتياز ورئيس التحرير المسؤول
وانس يازجيان
حلب ص.ب ٨١٤ هاتف ١٣٩٩٠

ԺԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2 (3189) — ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 20 ՅՈՒՆԻՍ 1956 — [illegible] — ԳԻՆ 10 Ս. Դ.

ԱԶԳ. «ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ»Ի ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՈԳԻՆ

Սուրիահայ Եկեղեցապաշտպան Անկախ Ազգայիններու Համախմբումի վարչութեան կազմակերպած մամլոյ ասուլիս-ճաշկերոյթին առիթով Ազգ. «Առաջնորդարան»ը (ստիպուած ենք չակերտել առաջնորդարան բացատրութիւնը.. իմաստասիրութեան մէջ բոլոր այն յղացքները, որոնք չեն իրագործեր իրենց էութիւնը՝ կը չակերտուին) կիրքով ու ոխակալութեամբ յագեցած հաղորդագրութիւն մը հրատարակեց 15 Յունիսին։

Հետեւեալ պարբերութեամբ կը սկսի հաղորդագրութիւնը, զոր լոյս տեսաւ Հալէպի դաշնակ քաղաքական կուսակցութեան օրկան՝ ստախօսութեամբ մրցանակաւոր ու ոճաւոր վայրահաչութիւններով հանրածանօթ «Արեւելք» օրաթերթի մէջ։

«Տեղական մամուլէն **վրդովումով** (ընդգծումը մերն է) տեղեկացանք թէ 7 Յունիսի, 1956, Հինգշաբթի առաւօտ Հալէպի պանդոկներէն Պարոնի մէջ պանդոկատէր Արմէն Մազլումեանի որդի Պր. Գրիգոր Մազլումեանի հրաւէրով և յանուն «Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան Պաշտպանութեան Սուրիահայերու Համախմբում»ին հաւաքոյթ մը տեղի ունեցած է ներկայութեամբ տեղական թերթերու խմբագիրներու և լրագրողներու»։

Խոշոր շեշտով մը նախ ըսենք առանց վերապահութեան, նոյն իսկ արգահատանքով թէ Ազգ. «Առաջնորդարան»ը, աճպարարական հնարամտութեամբ, նկատի չառնելով իր կրօնական հաստատութիւն մը ըլլալու հանգամանքը, կը ստէ օր ցերեկով, երբ կ՚ըսէ կազմակերպուած ասուլիսի մասին. «Տեղական մամուլէն վրդովումով տեղեկացանք»։ Ըստ կը խօսի մանաւանդ «Առաջնորդարան»ի սնեզուկը, ծանօթ՝ իր իմացական ու հոգեկան ցածցածութեամբ, կուսակցականութեամբ, դաշնակցութիւնը և անոր ապօրէն գործունէութիւնը վարունգ կամ պանան գնած պահուն պաշտպանելու բարձրորակ մտաւորականի բարեմասնութիւններով։ «Առաջնորդարան»ի մուկին ստախօս ըլլալու մասին կրնար դասախօսութիւն մը տալ «Առաջնորդարան»ի հեռաձայնը, եթէ օժտուած ըլլար խօսելու յատկութեամբ։ Որովհետեւ Ազգ. «Առաջնորդարան»ի սրահներէն մէկուն մէջ թուխսի նստած այս պաշտօնեան երբ կ՚իմանայ Սուրիահայ Եկեղեցապաշտպան Անկախ Ազգայիններու Համախմբումի վարչութեան սարքած մամլոյ ասուլիսի մասին, անմիջապէս հեռաձայնային հաղորդակցութեան մէջ կը մտնէ տեղական թերթերու խմբագրատուներուն հետ և կ՚աշխատի ամէն գնով, խնդրելով, պաղատելով ու քծնելով համոզել խմբագիրները, որպէսզի չմասնակցին կազմակերպուած հաւաքոյթին, որուն հեղինակները կը ներկայացնեն կ՚ըսէ «ճղճիմ փոքրամասնութիւն մը»։

Այս մասին ունինք թանձրացեալ փաստեր ուրեմն լաւ է որ «Առաջնորդարան»ը լռէ։ «Լռութիւն»ը, մանաւանդ խօսիլ չգիտցող, մտքով սնանկ մարդոց համար «ոսկի է» բարոյական անխառն ոսկի, զոր կարելի է նկատել կարեւոր առաքինութիւններէն մէկն անհատական և հաւաքական կեանքի մէջ միաժամանակ։

Երբ. հաստատելէ ետք թէ «Առաջնորդարան»ի պաշտօնեան կը ստէ, շարունակենք մեր ըսելիքը։ Հաւանաբար բոզներ ըլլան, թէ, ինչո՞ւ գիտակցաբար խաբեբաներու հետ կը գրազինք։ Ժողովրդական քիչ մը ռամիկ առած մը կայ, որ կ՚ըսէ «Ճանճը վնասակար չէ, բայց սիրտ կը խառնէ»։

Անկախ հաստատութեան մը բոլոր պայմանները լրացնելու կոչուած Ազգ. «Առաջնորդարան»ի մօրուսաւոր և անմօրուս ներկայացուցիչներուն մենք ունինք հարցում մը.

— Ինչո՞ւ «վրդովումով» տեղեկացաք սարքուած մամլոյ ասուլիսի մասին... Ի՞նչ բան ձեր մեծապատուութեանց «վրդովում» պատճառեց. Քրիստոնէական սկզբունքի դէ՞մ է կազմակերպել ասուլիս մը, հրաւիրել խմբագիրներ և անոնց բացատրել հայ ժողովուրդի բացարձակ մեծամասնութեան պահանջքները, անոր տեսակէտները, որոնք շառաչիւն ապտակի մը պէս կուսակցութեան մը քաղաքական գործունէութեան ծառայող և իբր այդպիսին յատկանշուող «Առաջնորդարան»ի և «Արեւելք»ի երեսներուն իջած են յաճախ։

Մէկ կողմէ կը պնդէք թէ եկեղեցին անկախ է և հեռու կուսակցական ազդեցութենէ արդ, ինչպէ՞ս միւս կողմէ «ճղճիմ փոքրամասնութեան» հարց կը ստեղծէք ժխտելով անկախներու մեծամասնութիւն ըլլալու պարագան, բնական կերպով կը հաստատէք անոնց հակադրուող քաղաքական կուսակցութեան մեծամասնութեան ձայնը ներկայացնելու իրաւունք ունենալը։ Ուրեմն երբ դիրք կը բռնէք ի նպաստ հոսանքի մը, կը դադրիք կրօնական նկարագրով ազգային հաստատութիւն մը ըլլալէ և կը դառնաք պարզապէս գործիք՝ իր տխրահռչակ գործունէութեամբ ծանօթ կուսակցութեան մը շահերուն։

Այսով կը բացատրուի նաև այն կրքոտ ոգին ու «Արեւելք»ի խմբագրականներուն յատուկ դատապարտելի լեզուն, որով խմբագրած էք ձեր հաղորդագրութիւնը։

(Վերջը վաղուան թիւով)

ԱՒԵՐԵԼ ՀԱՐՐԻՄԱՆ ԽՍՏՕՐԷՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵՑ ԱՅԶԸՆՀԱՒԸՐԻ

Արտաքին քաղաքականութիւնը

Տանվըր.— Նիւ Եորք նահանգի կառավարիչ Աւերէլ Հարիման ամբաստանեց նախագահ Այզընհաուըրը՝ Մ. Նահանգներու շահերուն քիչ օգտակար իր արտաքին քաղաքականութեան համար, որ կարգ մը պարագաներու մէջ, «նոյնիսկ ճիշդ Քրեմլինի խաղերը կ՚ընէ»։

Տանվըրի մէջ իր նախագահական թեկնածութեան կողմնակիցներուն առջև իր արտասանած ճառին մէջ, Հարիման յայտարարեց ի մասնաւորի.

«Նախագահ Այզընհաուըրի քաղաքականութիւնը Ամերիկան առաջնորդեց դէպի աշխարհի մէջ անոր ունեցած վարկին և մեզի հանդէպ ժողովուրդներուն ունեցած վստահութեան ողբերգական նահանջը»։

ՇԱՐԷԹ ՀՐԱԺԱՐԵՑԱՒ

Թէլ Աւիւ.— Իսրայէլի արտաքին նախարար Մոշէ Շարէթ կառավարական Մափիա կուսակցութեան կեդրոնական կոմիտէի նիստին մէջ յայտարարեց որ կը հրաժարի նախարարական իր պաշտօնէն:

Ինչպէս յայտնի է, բաւական լուրջ տարակարծութիւն մը գոյութիւն ունէր Շարէթի եւ վարչապետ Պէն Կուրիոնի միջեւ, կը հաւատուի որ այս տարակարծութիւնը կու գար ներքին քաղաքականութեան խնդիրներու շուրջ երկուքին ունեցած տեսակէտներու տարբերութենէն: Նկատի ունենալով որ կուսակցութեան կեդր. կոմիտէն կը վաւերացնէր Պէն Կուրիոնի տեսակէտը, Մոշէ Շարէթ յայտնեց որ այլեւս անկարելի է իր գործերը վարել Պէն Կուրիոնի գլխաւորած դահլիճին մէջ:

Յունաստան պատասխանեց Թրքական ամբաստանութիւններու

Աթէնք.— Յունիսի 13ին, Թուրքիոյ արտաքին նախարար Ֆուատ Քէօփրիւլիւ թրքական խորհրդարանին առջեւ յայտարարած էր թէ Յունաստանէն սպաներ եւ ռազմամթերք կ՚ուղարկուին Կիպրոս, այստեղի յոյն ահաբեկիչներուն գործունէութիւնը քաջալերելու համար:

Այս մասին թղթակիցներու կողմէ իրեն եղած հարցումներու պատասխանելով, հելլէն պետական նախարար Քոնսթանթին Ցացոս ըրաւ հետեւեալ յայտարարութիւնները.

«Կիպրոսի հարցին եւ կղզիին մէջ տիրող կացութեան մասին թուրք նախարարին յայտարարութիւնը առաջացուց յոյն ժողովուրդին եւ կառավարութեան զայրոյթը...: Բացարձակապէս անհիմն է ըսել թէ հելլէն սպաներ քաղաքացիի հագուստով ղրկուած են Կիպրոս, եւ Յունաստան զէնք ղրկած է կղզին կամ թէ զէնքեր գնուած են Յունաստանի կողմէ հայթայթուած գումարներով»:

ՇԵՓԻԼՈՎ-ՆԱՍԸՐ

Յոյժ կարեւոր խորհրդակցութիւն

ԳԱՀԻՐԷ.— Վարչապետ Նասըրի և սովետ արտաքին նախարար Շեփիլովի միջեւ շատ կարեւոր խորհրդակցութիւններ սկսան եւ սպասուած գոհունակութեամբ առաջ կ՚ընթանան։

Ուրբաթ օր միացեալ հաղորդագրութիւն մը պիտի հրատարակուի այս խօսակցութեանց շուրջ։

Եգիպտ. պաշտօնական շրջանակներ յայտարարեցին թէ վարչապետ Նասըր Չեխոսլովաքիոյ հետ զէնքերու գնման համաձայնութիւնը կատարեց Շեփիլովի հետ ունեցած իր առաջին խորհրդակցութեան ընթացքին իսկ ներկայիս խորհրդակցութիւնները շատ աւելի կարեւոր են քան զէնքերու հարցը:

Իսկ Շեփիլով Եգիպտոս հասնելէ ետք, յայտարարեց թէ Սովետ Միութիւնը արաբական երկիրներուն կը նայի որպէս եղբայրներ, և Սովետ Միութեան ու Եգիպտոսի յարաբերութիւնները օրէ օր կը զօրանան որովհետեւ անոնք հիմնուած են իրար ու ներքին հարցերուն միջամուխ չըլլալու և իրարու վեհապետութիւնները յարգելու հիման վրայ։

Գահիրէ.— Սովետ արտաքին նախարար Շեփիլով երէկ կէսօրէ վերջ հանդիպում ունեցաւ Եգիպտոսի ճարտարարուեստի եւ առեւտուրի նախարար Մուհամմէտ Ապու Նուսէյրի հետ: Աւելի վերջ, ան ընդունեց իսլամական Քոնկրէսի ընդհ. քարտուղար Գնդապետ Անուար Սատատը:

Եգիպտոս գտնուած իր ժամանակաշրջանին, Շեփիլով պիտի այցելէ ռազմարդիւնաբերական գործարաններ պիտի շրջագայի հիւսուածեղէնի գործարաններ, ինչպէս նաեւ Ցեղաշրջումին պասի բերող այն ոռոգումները (որոնք կատարուած են արեւմտեան անապատին մէջ, եւ որուն անունը դրուած է «Ազատագրումի նահանգը»:

Աստուած լսեց Խրուշչեւի աղօթքը

Մոսկուա.— Մոսկուայի մէջ գտնուող օտար դիւանագէտներ հարց կու տան թէ Նիկիթա Խրուշչեւ իրապէս աստուածապաշտ մարդ մըն է, եւ ասիկա անոր համար, որ վերջերս Ամենակալը լսած է անոր մէկ աղօթքը:

«Ամէն օր Աստուծոյ կ՚աղօթեմ որպէսզի անձրեւէ», յայտարարած էր համայնավար կուսակցութեան ընդ. քարտուղարը անցեալ Շաբաթ կէսօրէ վերջ, Հնդկաստանի դեսպանատան մէջ տրուած ընդունելութեան մը ընթացքին:

Եւ արդարեւ, հազիւ ժամ մը անցած, զօրաւոր փոթորիկ մը ծայր կու տար Մոսկուայի վերեւէն, որուն յաջորդեց յորդառատ անձրեւ մը եւ որ տեւեց ամբողջ իրիկունը:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍՈՎԵՏ ՆԱԽԱՐԱՐ ՇԵՓԻԼՈՎ 5 ՕՐ պիտի մնայ Դամասկոսի մէջ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Որոշուեցաւ որ սովետ արտաքին նախարար Շեփիլով երկարաձգէ իր այցելութիւնը և 3 օրուան փոխարէն 5 օր մնայ Դամասկոս, աւելի երկար ժամանակով խորհրդակցութիւններ վարելու Սուրիոյ պատասխանատուներուն հետ, սուրիական, արաբական և Միջին Արեւելքի հարցերուն առնչութեամբ։

Շեփիլովի հետ առաջին տեսակցութիւնը տեղի պիտի ունենայ վարչապետ Նէհրուի ներկայութեամբ, որուն մեկնելէն ետք պիտի սկսին սուրիո-սովետ բանակցութիւնները։

Այս առթիւ արտաքին նախարար Սալահ Պիթար հրահանգեց որ պատրաստեն բոլոր այն թղթածրարները որոնք կապ ունին Պաղեստինի և Ալճերիոյ խնդրոյն հետ, որ պէտք է զանոնք իր տրամադրութեան տակ ունենայ, Նէհրուի և Շեփիլովի հետ խորհրդակցելու ատեն։

Միւս կողմէ Ազգ. Տնտեսութեան նախարար Քէլլէս ներկայիս ուշի ուշով կ՚ուսումնասիրէ սովետ տնտեսական առաջարկները, անոնց շուրջ խորհրդակցելու համար Շեփիլովի հետ, և ընդունելու համար զանոնք Սուրիոյ պահանջներուն հիման վրայ։

Քաղաքապետարանի ընտրութիւնները կը ՅԵՏԱՁԳՈՒԻՆ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Ներքին նախարար Ահմէտ Գամպար յայտարարեց թէ քաղաքապետարանի ընտրութեանց օրէնքին մէջ կարգ մը փոփոխութիւններ պիտի մտցուին և այդ փոփոխութիւնները երեսփ. ժողովին պիտի ներկայացնէ։

Նախարարը աւելցուց նաև թէ կառավարութեան կազմութեան բանակցութիւններու ընթացքին համաձայնութիւն գոյացաւ ընտրութիւնները յետաձգել հաւանաբար մինչև Դեկտեմբեր ամիսը։

Ժողովրդ. Չինաստանը ճանչնալու հարցը

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Արտաքին նախարար Սալահ Պիթար հրահանգեց պատրաստել այն առաջարկը որ ներկայացուած էր նախկին կառավարութեան ուր կը պահանջուէր ճանչնալ Ժողովրդային Չինաստանը։

Սալահ Պիթար անմիջապէս զայն նախարարաց խորհուրդին յղեց որպէսզի վստահութեան քուէ ստանալէ անմիջապէս ետք առաջին առթիւ օրակարգի հարց ըլլայ և վաւերացնէ ու գործադրութեան դնէ Ժողովրդային Չինաստանի հետ դիւանագիտական յարաբերութիւններ հաստատելու կենսական հարցը։

Կառավարութեան յայտարարութիւնը

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Արտաքին, կրթական, հանրօգուտ շինութեանց և արտադրութեան նախարարներէն կազմուած յանձնախումբ. աւարտեց կառավարութեան յայտարարութիւնը և զայն նախարարաց խորհուրդին յղեց որ ուսումնասիրելէ ետք, այսօր Երեքշաբթի Խորհրդարանի ներկայութեան կարդացուի, որուն հիման վրայ վստահութեան քուէ պիտի տրուի։

Արդարութեան նախարար Շէյխ Զարգա յայտարարեց թէ կառավարութեան յայտարարութիւնը շատ ամփոփ պիտի ըլլայ հիմնուած Ազգ. Ուխտի սկզբունքներուն վրայ, առանց շռնդալից խոստումներու:

ԴԵՐԱՍԱՆ ՊԵՐՃ ԹՈՄՊՈՒԼԵԱՆԻ ՀՐԱԺԵՇՏԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԸ

Կիրակի 24 Յունիսին Սինեմա «Տրիանոն»ի մէջ, իրանահայ դերասան Պր. Պերճ Թոմպուլեան կու տայ իր հրաժեշտի ներկայացումը «ՕԹԵԼԼՕ»ն։

Անկասկած որ հալէպահայ թատերասէրները պիտի քաջալերեն այս արուեստագէտը, ու իրենց ներկայութեամբ պիտի գնահատեն անոր խաղարկութիւնը։

Այս առթիւ յիշենք թէ հրապարակի վրայ կը ծախուին «ՀԱՄԼԷԹ»ի ներկայացման տոմսեր և որոնց համար կ՚օգտագործուի դերասանին անունը։ Առ այդ հալէպահայութեան ուշադրութեան կը յանձնենք թէ տոմսերը բացարձակապէս կապ չունին Պր. Թոմպուլեանի հետ, և Համլէթի այս բեմադրութեան մաս չի կազմեր։

ՍՏ. ԿՈՒՐՏԻԿԵԱՆ

ՀԱՅՐԵՆԻ ԼԵԳԵՆԴՆԵՐ

*

ՀԱՅՐԵՆԻ ՀՈՂԸ

Երշակը յուզուեց Գրաստամատի խօսքերից. Բայց անհնարին էր նրա ցանկութիւնը։

Նա ձեռքը դրեց Գրաստամատի ուսին և ասաց.

— Մե՞նք հաւատացինք և բաց աչքերով ընկանք խորխորատը խաւարեցինք, որովհետև խաղաղութիւն էր խոստանում պարսից նենգ արքան. իսկ մեր աշխարհը այնքա՞ն կարօտ է խաղաղութեան։ Այժմ իմ ճակատագիրն է մնալ շղթայակապ։

— Դու պէ՛տք է ապրես և տիրութիւն անես Հայոց աշխարհին։

Երշակը հարցական նայեց Գրաստամատին։

Գրաստամատը շարունակեց.

— Դու կը հագնես իմ հագուստները, կը վերցնես այս հրովարտակը և որպես Շապուհի շնորհին արժանացած Գրաստամատ, գիշերով դուրս կը գաս կենդանի մարդկանց այս գերեզմանից, ու բարի լոյսը կը բացուի վրադ․․ Իսկ ես կը մնամ այստեղ․․․

Մի պահ խորախորհուրդ լռութիւն տիրեց։ Կարծես Երշակի գիտակցութեանը դեռ չէին հասել Գրաստամատի խօսքերը։

— Ո՛չ, ո՛չ, ո՛չ․․ Այդպիսի բան չի կարող լինել․․ Ես թոյլ չեմ տայ ո՛չ, ո՛չ,— պոռթկաց Գրաստամատի ծրագրից անակնկալի եկած Երշակը.— Դու դեռ նոր ես ազատուել գերութիւնից և բազում կարօտ կայ սրտումդ․․․ Գնա հայրենի երկիր ու տար իմ կարօտն ու պատգամը որդուս՝ Պապին։ Նրա, որ ինչպես Մուշեղը վերցրել է հօր՝ Վասակի սուրը, թող նա էլ վերցնի իմ սուրը և երբեք վար չդնի, քանի թշնամին սպառնում է Հայոց աշխարհին․․ Տէր ընդ քեզ, Գրաստամա՛տ, գնա՛․․

Դժգոյն էր Գրաստամատը, և վառւում էին աչքերը։

— Արքայ իմ,— դողդողաց նրա ձայնը,— մի ընդդիմանայ, քեզ ազատելը իմ մշտական խորհուրդն է եղել. մինչև այժմ ես միշտ ենթարկուել եմ քո հրամաններին, այս անգամ էլ դու պէտք է ենթարկուես ինձ՝ քո խոնարհ ծառային․․

— Դա անհնարին է, Գրաստամատ,— բացագանչեց Երշակը,— ես երբեք թոյլ չեմ տայ, որ նոյն շղթաները ցաւ ծանրանան քո վզին․․․

— Բայց այդ Հայոց աշխարհի բարձր հրաման է, և դու պէտք է ազատ լինես․․ Չէ՞ որ Շապուհի կեանքը ես դրա համար փրկեցի․․․

Արշակ թագաւորը սաստիկ յուզուած, մի քանի թաս և գինի ըմպեց, յիշեց իր անցած կեանքը, մեծաշուք տօներն ու յաղթական մարտերը, տաղերից արշալոյսին հայրենի ծխաններից բարձրացող ծուխը, յիշեց օտարութեան մէջ մեռնող հայրենակարօտ թագաւորին, նորից դատարկեց գինու թասը և տխուր կրկնեց Արտաշէս արքայի և իր երգը.

Ո՜ տայր ինձ զծուխ ծխանի,
Եւ զառաւօտն Նաւասարդի,
Զվազելն եղանց,
Եւ զվազելն եղջերուաց․․

Գրաստամատը տեսաւ, որ ամբողջ մարմնով դողում էր թագաւորը և թախծի կրակն այրում էր աչքերը։

Երշակը ոտքի ելաւ, մօտեցաւ իր սպարապետ Վասակ Մամիկոնեանին, նորից շոյեց, փայփայեց նրա պաճուճապատանքը և սկսեց խօսել.

— Ո՞րտե՞ղ է սուրդ, իմ քաջ Վասակ, իմ նահատակ Վասա՜կ․․

Վասակը լուռ, խաւար աչքերով նայում էր թագաւորին։

Երշակը յիշեց այն ահեղ մարտերը, երբ Վասակի հետ թշնամուն հալածում էին Հայոց աշխարհից, օտար բանակներին թոյլ չէին տալիս աւերել հայրենի շէներն ու գերել ժողովուրդին, յիշեց Փառանձեմին ու որդի Պապին, որոնցից ընդմիշտ հեռացել էր, հառաչեց նորից ու նորից մի թաս գինի ըմպեց։

Յետոյ Գրաստամատի դիմելով ասաց.

— Մնաս բարո՜վ, Գրաստամատ, ես չեմ ուզում ապրել գերութեան մէջ. լաւ է մահը, քան ստրկական կեանքը։ Այժմ ես կը մեռնեմ խաղաղութեամբ, քանի որ ազատ է Հայոց աշխարհը. Իսկ դու պէ՛տք է ապրես՝ Սուրդ մի դնի պատեան, քանի թշնամին ասպատակել է ուզում մեր հայրենիքը։

Եւ նոյն ակնթարթում ընթրիքի սեղանից դանակը վերցնելով մխրճեց սիրտը։

Գրաստամատը անակնկալի եկած, սարսափով նայեց թագաւորին, որ արդէն ընկել էր գետնին՝ դանակը սրտում։ Նա արագ հանեց դանակը, որի վրայից կաթկթում էր Երշակի տաք արիւնը և․․․ նոյն դանակը մխրճեց իր սիրտը։

Ասում են, որ երբ Արշակի սրտի արիւնը խառնուեց Գրաստամատի սրտի արեան, ծնուեց մի լուսեղէն թռչուն, որ դուրս գալով Անյուշ բերդի լուսամուտից՝ սլացաւ դէպի Հայոց աշխարհը՝ իր հետ տանելով քաջերի նահատակութեան լուրը։ Ժողովուրդը մատնուեց սուգ ու շիւանի. Հառաչեցին լեռներն ու անտառները, ծանր վշտից սեւացան Հայոց խաժ աչքերն ու դեղձան մազերը, և այդ օրուանից Հայոց երգերը դարձան թախծոտ։ Յետոյ հուր ժայթքեցին Մասիսն ու Արագածը, երկունքով բռնուեց ամբողջ լեռնաշխարհը, և Հայոց ազատատենչ ոգին ամրացաւ ու անմահացաւ իր հայրենի հողի վրայ։

(Շար. 5 եւ վերջ)

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

Ջրածին ռումբի դարաշրջանին դժոխքը այլևս կորսնցուցած է իր․․ հմայքը։ Վիճակագրական ամերիկեան հիմնարկութեան մը համաձայն, Ամերիկացիներու 96 առ հարիւրը կը հաւատայ Աստուծոյ և 76 առ հարիւրը՝ հոգեփոխութեան։ Սակայն, Ամերիկացիներու միայն 5 առ հարիւրը կը վախնայ դժոխքէն։

ՎԵՐՋԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԸ

(Պ. Ադամեանի յուղարկաւորութեան իրիկուն գրուած)

Ամէն անգամ որ մեծ ողբերգուին ներկայացումէն ետքն մեկէն կը դառնայինք՝ արտերնիս ելեկտրական դողով մը բաբախուն, կ'ըսէինք իրարու. «Մայրէ ձայր հիանալի էր, բայց մանաւանդ սա տեսարանին մէջ ինքզինքը գերազանցեց»։ Եւ այսօր որ կը դառնամ անուելի ներկայացում մը, Շէյքսփիրի անմահ թարգմանին թաղումէն, այդ նոյնակարօրէն ապրուած կեղծ մահերուն յիշատակը կու գայ գիս հալածել: Կը տեսնեմ զինքը «Օթելլօ»ի Ե. արարին մէջ երբ յանիրաւի սպաննուած Տեզտեմոնային վրայ ողբալէ ետք դաշոյնը վզին կը դնէր եւ կ'իյնար հոնդալով, իր մարդոր գիրկը. կը տեսնեմ մանաւանդ «Քորրատօյի վերջին խօսքեր» արար, ուր կնոջմէն ու միամօր դուստրիկէն լքուած հայրը ստրիքնինին կը դիմէր ազատելու համար իր հոգեկան ցաւերէն. ո՜հ չարաչար գալարումները որոնցմով իր մարմինը կը պրկուէր ու կը կծկուէր, ջղաձգութիւնները որ իր անդամները կը ցնցէին ու ակռաները կափկափել կու տային, դժոխային հոգեվարքի մը այն բոլոր ցնորական շարժումները, ինչպիսի՞ ցուրտ մը կը հոսեցնէին մեր սրտին մէջ եւ ի՜նչ սարսուռ մեր ոսկորներուն մէջ կը սահեցնէին:

Բայց ահա յուզումէն տկարացած ձեռքերը ծափեր կը տեղային, վերաբացուած վարագոյրին ետեւ կը տեսնէինք Ադամեանը որ ոտքի ելած, այդ վայրկենական մահէն զուարթ դէմքը ժպտով լուսաւորելով, մատներուն ծայրերովը համբոյրներ կը բաշխէր իր հիացողներուն ամբոխին:

Ողբերգութիւնը որ այսօր կատարուեցաւ եւ որուն հանդիսատես եղաւ այնչափ խուռն բազմութիւն մը որչափ մեծ արուեստագէտին ներկայացումներէն ոչ մէկը ունեցած էր, այդ ողբերգութիւնը որ աւելի վսեմ էր քան Լիր թագաւորին անէծքը, աւելի տխուր քան Տեզտեմոնայի ուռենւոյն երգը, աւելի խոր քան Համլէթի մենախօսութիւնները, իրեն ոչ դերակատար այլ նիւթ ունէր Ադամեանը, իրեն կրկնակ պատերաբեմ, եկեղեցի մը եւ գերեզմանատուն մը, եւ դերասան այն «մահերգակ մարդիկը որ սեւ ունին ու խօժոռ դէմ»։ ու հեղինակը, այն խորախորհուրդ բանաստեղծը որուն ոսկեղէն գրչէ արհաւիրք եւ ողջամուղջ կը կաթի, Մա՜հն էր:

Լոյսերու եւ պսակներու նոր փթթումի մը մէջ, սպիտակ ուռուանման մոմերով շրջապատուած՝ որ իրենց բոցերէն ծխացող գարգմանակը կը հակէին, թաւշապատ արծաթազարդ նուրբ ու փոքրիկ դագաղի մը կափարիչին տակ ի՜նչպէս նուրբ, Աստուա՛ծ իմ, եւ ի՜նչպէս փոքրիկ. ծաղկատի աղջկան մը դագաղ կարծես,— Ադամեանը, կ'ըսէին կը հանգչէր, ինչպէս իր մէկ ներկայացումէն ետք եւ փակուած վարագոյրի մը ետեւ պասանքն էր որ զայն կը ծածկէր մեր աչքէն: Ու մինչ մահուան մռայլ երգերը խունկի կապոյտ գալարներուն հետ կը բարձրանային, մինչ կարմրած աչքերէ արցունքներ կը գլորէին եւ խեղդուկ հառաչներ սգաւոր սրտերուն մորմոքը կը մատնէին, խոր երազով մը համակուած՝ ես ակնկառոյց կը սպասէի այն վայրկեանին ուր կարծեցի՝ մեռելը կափարիչն ու պատանքը մէկդի նետելով դուրս պիտի հանէր իր ներարձակ գլուխը, եւ անգամ մը եւս արուեստական մահէ մը զուարթ Իր դէմքը ժպտով մը ողողելով, մատներուն ծայրովը համբոյրներ պիտի բաշխէր մեզի․․

Ա՜հ տեսա՛նք, տեսա՛նք այն վեհանձնանձնչ դէմքը, զոր եր լուսաւորէր զմբէթաւոր ճակատ, որուն վրայ զոյգ ծաղկանց պէս կը բացուէին երկնագոյն խորաթափանց աչքերը, եւ որ եր օծանուէր առիւծի բաշի նման խոպոպ ու մետաքսի պէս փափուկ գանգրազեղ վարսերով: տեսանք այդ դէմքը՝ Մահուան երկաթէ ափին մէջ ճմլուած, դեղին մեղրամոմի գոյն առած անշարժ ու կարծրացած մորուքով մը կզակն ու այտերը աղտոտած, երունքը զոգցես յաւիտենական համբոյրի մը մէջ սեղմուած անշարժ, եւ աչքերը՝ կիսաբաց, արձակելով սարսամ նշոյլ մը, որ դեռ երէկ նայուածք էր․․ Եւ ահա յանկարծ, այդ դէմքն ու այդ մարմինը, եւ այդ ուղեղը որ հանճարը բուած էր, եւ այդ ճակատը որ խորհուրդի տաճարի մը գմբէթն էր, եւ այդ աչքերը որոնց մէջ ոչ միայն իր այլ ամբողջ մարդկութեան հոգւոյն խորագոյն զգացումներն ու հզօրագոյն կիրքերը կը բոցկէին, եւ այդ շրթները որ մեր լեզուին ամենէն կորովի եւ ամենէն քաղցրահնչիւն բառերը իրենց գերագոյն ներդաշնակութեամբ կ'արտաբերէին, այդ բոլորը՝ լաթի կտորի մը մէջ փաթթուած՝ մութ փոսի մը մէջ նետեցին, եւ ահա վարագոյրը, իջաւ ծանրօրէն անոր վրայ, հողին սեւ, հողին խոնաւ, հողին ողորմ վարագոյրը․

Խաղն աւարտած էր, եւ ինծի թուեցաւ յանկարծ թէ գոցուած փոսին վրայ, Մահը կանգնած յաղթական, չոր դէմքը հեգնական ծիծաղով մը վառած, դատարկ աչուրներուն խոռոչներէն ահեւման լեղի հեշտութեամբը լեցուն, իր կմախային մատներուն ծայրովը համբոյրներ կը բաշխէր մեզի․․․

ԱՐՇԱԿ ՉՕՊԱՆԵԱՆ

Հետաքրքրական լուրեր

Վերջերս ընտանեցած երկու առիւծներ փախած են Պրազիլիոյ մայրաքաղաքին շրջակայքը հաստատուած կրկէսէ մը: Առաջին առիւծը, ճամբուն անկիւնը հանդիպած է կնոջ մը, որ զինքը տեսնելով ահաւոր ճիչ մը արձակած է: Առիւծը, լեղապատառ, վերադարձած է կրկէս:

Գալով երկրորդ առիւծին, ոստիկանութիւնը միջամտած է զայն ազատելու համար գինովի մը ձեռքէն, որ վայրագ տրամադրութիւններով յարձակած է անոր վրայ:

+

Երկու բարեկամներ կը խօսակցին.

— Կը հաւատա՞ս 13 թիւին չարաբեր ըլլալուն, կը հարցնէ առաջինը:

— Անշուշտ: Հօրեղբայրս բարեկամի մը տունը հրաւիրուած էր եւ սեղանին մասնակցողներէն 13րդն էր: 13 տարի վերջ ալ մեռաւ, կ'ըսէ երկրորդը:

— Քանի՞ տարեկան էր:

Ութսուն,

+

Տիկին մը կ'երթայ բժիշկին եւ կ'ըսէ.

— Սարսափելի երազ մը կը տեսնեմ: Այնպէս թէ՝ փողոցներուն մէջ մերկ կը պտտիմ եւ կ'ամչնամ, որովհետեւ բոլորը ինծի կը նային:

Բժիշկը դեղ մը կու տայ եւ կը ճամբէ հիւանդը:

Շաբաթ մը վերջ, տիկինը նորէն կը ներկայանայ բժիշկին:

— Օգտուեցա՞ք դեղէն, կը հարցնէ բժիշկը:

— Այո, անշուշտ, կը պատասխանէ: Երազը միշտ կը տեսնեմ, բայց այլեւս չեմ ամչնար երբ ինծի նային:

Ժողովուրդի բուռն փափաքին համաձայն
Իտալահայ դերասան՝ ՊԵՐՃ ԹՈՄՊՈՒԼԵԱՆ
Երկրորդ անգամ ըլլալով կը կրկնէ
ՕԹԵԼԼՕՆ
Նախաձեռնութեամբ՝
ՀԱՅ ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ԵՒ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ ՏԵՂՒՈՅՍ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՈՅԺԵՐՈՒ
Կիրակի 24 Յունիս, 1956 կէսօրէ առաջ ժամը 9ին Սինեմա Տիանայի մէջ
Նախապէս ապահովեցէք ձեր տոմսերը հետեւեալ վայրերէն —
Թ. Ոսպիկեանի մօտ (Ֆօրօ Արաբը, Պր. Քէլէքեանի մօտ (Բաշէ
լա փոսք), Տպարան Անիէն եւ ներկայացման օրը կիշէէն:

Ուշադրութիւն Ուշադրութիւն
Վերաբացում ՃԷՊԷԼ ՍՐՊՈՒՐ
Պանդոկ - ճաշարան - սրճարան
Ղեկավարութեամբ՝ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԳՆԱՃԵԱՆԻ
Գեղեցիկ տեսարաններ, զով օդ, մաքուր սենեակներ, հանգստութիւն,
անթերի սպասարկութիւն, առատ ելեքտրական լոյսեր, ուր
ամէն ընտանիք այցելելէ ետք, անպայման պիտի
ուզէ կրկնել իր այցելութիւնը ամբողջ ամառուան տեւողութեան

ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԻԹ ՄԸ
ԱՆԳԼԵՐԷՆ ՍՈՐՎԻԼ ՓԱՓԱՔՈՂՆԵՐՈ
Անգլերէնի ծանօթ ուսուցիչ Պր. Միշէլ Զաթմաճեան (Լոնտոնէն վկայ. և 14 տարուան փորձառութեամբ օժտուած) անգլերէն դասաւանդութեան խմբային դասընթացքը կը շարունակէ դիւրին և արդիական մեթոտներով սորվեցնելու անգլերէն լեզուն։
Դասաւանդութեան շրջանը կը սկսի 1 Յուլիսին և կը տեւէ մինչև 1 Նոյեմբեր 1956։
ՉՈՐՍ ԱՄՍՈՒԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔԻՆ ՀԱՄԱՐ 30 Ս. ՈՍԿԻ ՄԻԱՅՆ
Արձանագրութիւններու համար դիմել՝ գրատուն ՄԻՇԷԼ ԶԱԹՄԱՃԵԱՆ
Հուէյջներու պողոտայ, Հեռաձայն թիւ 14823
Ամէն օր երեկոյեան ժամը 3էն — 8 (բացի կիրակի օրերէն)
Փութացէք արձանագրուիլ՝ սահմանափակ թիւով տեղեր կան

Անդամական Գիտագնացութիւն դէպի
ՂՐՆԷՄՈՒԷ
Նախաձեռնութեամբ՝
ԿԻԼԻԿԵԱՆ ՇՐՋ. ԵՐԿՍԵՌ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ԿԻՐԱԿԻ 24 ՅՈՒՆԻՍ 1956 ԻՆ
ԾԱՆՕԹ.— 1.— Մեկնում Շաբաթ գիշեր ժամը 12ին մանչերու բաժինէն:
6.— Երթեւեկի համար որպէս ծախսաբաժին արձանագրութեան պահուն կը գանձուի 350 ս. դ. արական սեռէն 300 ս. կ. իգական սեռէն:
3.— Իւրաքանչիւր մասնակցող ինք պէտք է ապահովէ իր ճաշը և անհրաժեշտ սպասները:
4.— Արձանագրութիւնները կը փակուին Ուրբաթ 22 Յունիսի երեկոյեան:
5.— Նկատի առած պտոյտին հաւաքական հանգամանքը իւրաքանչիւր մասնակցող պարտի հնազանդիլ կարգադիր յանձնախումբին:
6.— Մասնակցիլ փափաքողներ կրնան արձանագրուիլ ամէն օր երեկոյեան ժամը 4—6 եւ 7—9 Կիլիկեան վարժարանի մանչերու բաժին:

Յագիս աստղագէտ
ՓՐՕՖ. ՑԷԼԷՔԻ
Մագնիսացնող եւ ոգեհարց
Քէլլէսէ Պողոտայ Կարաժ Խանում
Հեռաձայնի թիւ 12271

ՌՕՄԷՐ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱՒՈՐ
ՀԵԾԻԿՆԵՐԸ
ՏՈԿՈՒՆ, ԳԵՂԵՑԻԿ ԵՒ ԱԺԱՆ

Սուրիոյ ընդհանուր ներկայացուցիչ
ԱՏԷԼ ՔՈՔԷՇ
Դամասկոս.— Իպն Խալտուն Պողոտայ, Հարսքա Թիւ 39,
Հեռաձայն 10082